

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12661/2023
04.06.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца Стамбена задруга „Нишпројект“ Ниш, чији је пуномоћник Јелена Вуксановић, адвокат из ..., против туженог Град Ниш, кога заступа Градско правобранилаштво, ради накнаде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2238/22 од 30.11.2022. године, у седници одржаној 04.06.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2238/22 од 30.11.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2238/22 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2238/22 од 30.11.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П 1185/21 од 02.03.2022. године којом је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац да му на основу фактичког заузећа катастарске парцеле ..., уписане у Лист непокретности ... КО Ниш – Ћеле Кула, укупне површине 3105 м², а ради изградње улице – приступне саобраћајнице, исплати износ од 6.650,00 динара по м², што за укупно заузетих 158 м² износи 1.050.700,00 динара, са законском затезном каматом од 23.09.2020. године, као дана пресуђења, до исплате и обавезан тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 185.356,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној (члан 404. ЗПП).

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије, Врховни суд налази да нису испуњени услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр 72/11...10/23 –др. закон).

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23-други закон), посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни суд цени у већу од пет судија.

Предмет тражене правне заштите је исплата накнаде за фактичко заузеће дела кат. парцеле тужиоца изградњом улице – приступне саобраћајнице у површини од 158 м2. Према утврђеном чњеничном стању, решењем надлежног органа управе Општине Ниш, правног претходника туженог Града Ниша, од 04.06.1990. године извршен је пренос права коришћења земљишта уз накнаду са Општине Ниш на овде тужиоца Стамбену задругу „Ниш пројект“ (које су чиниле четири парцеле у КО Ћелије, све укупне површине 3105м2). Променом у јавним књигама из 1991. године, извршено је спајање ових кат. парцела у кат. парцелу ..., која је у поступку израде Катастра, добила садашњи број ... (земљиште под зградом 1205 м2 и двориште 1900 м2). Променом из 2017. године, извршена је конверзија из права коришћења у право својине тако да је тужилац уписан у Листу непокретности ... КО Ниш – Ћеле Кула као власник 1/1 ове парцеле (градско грађевинско земљиште) – облик својине задружна. Геодетским вештачењем утврђено је да се на парцели налази Тржни центар „Зона 1“, око кога су изграђене приступне саобраћајнице, простор за паркирање, пешачке стазе (које су асфалтиране), зелене површине, а са југоисточне стране објекта изграђен је и асфалтирани прилазни пут (за чију се површину од укупно 158м2 тражи исплата накнаде). Предметни прилазни пут (који у природи представља бетонирану, односно асфалтирану површину намењену кретању возила и пешака и опремљену саобраћајном сигнализацијом) изградио је тужилац приликом изградње тржног центра, на основу одобрења за градњу надлежног органа управе и на основу пројекта уређења слободног простора (израђеног од стране ДП „Нишпројект“), који је у функцији прилаза посетилаца Тржном центру, као и економског прилаза за возила.

Нижестепени судови су одлуку тужбеном захтеву донели применом релевантног материјалног права, налазећи да тужилац није доказао да је тужени извршио заузеће предметног дела парцеле тужиоца, нити да је дошло до фактичке експропријације, без обзира на то што предметни прилаз, поред служења за прилаз пешака (посетилаца тржном центру) и возила за објекат тужиоца (тржни центар) који је изградио тужилац, и у функцији прилаза (за пешаке и возила) и стамбеним блоковима, у својини непарничара ЈП „Нишстан“, који су изграђени пре тужиочевог објекта, јер га је тужилац сам оформио као интерну саобраћајницу. Тужени није учествовао у изградњи те површине, те иста не представља улицу предвиђену урбанистичким планом (без обзира на постављену саобраћајну сигнализацију) и не може се сматрати јавном својином у смислу одредбе члана 10. Закона о јавној својини, и не представља јавни пут у смислу члана 3. Закона о путевима. По оцени Врховног суда, имајући у

виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и дате разлоге о неоснованости тужбеног захтева у овом случају нису испуњени услови за примену института посебне ревизије из члана 404. Закона о парничном поступку. Одлуке у парницама са тужбеним захтевом као у овом случају зависе од утврђеног чињеничног стања. Стога не постоји потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, за уједначавањем судске праксе, нити је потребно ново тумачење права у погледу примене члана 58. Устава РС (заштита права на имовину). Нижестепени судови су према чињеницама утврђеним у овој правној ствари донели одлуку у складу са правним ставовима израженим кроз одлуке Врховног касационог суда и Врховног суда у донетим у истим чињеничним и правним ситуацијама.

На основу изнетог, применом члана 404. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 12.04.2019. године, а вредност предмета спора износи 1.050.700,00 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на неновчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни суд нашао да је ревизија недозвољена.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**